

Aurskog Sparebank

– stor nok for folk flest

BÆREKRAFTSRAPPORT 2020

Innhold

Innledning	3
Historien om Aurskog Sparebank	4
Stor nok for folk flest.....	14
Bærekraftstrategi	15
FNs prinsipper for ansvarlig og bærekraftig bankvirksomhet.....	17
Miljøfyrtårnsertifisering	18
Arbeid med FNs bærekraftsmål.....	19
Bærekraft i daglig drift.....	30

Innledning

Bærekraft har alltid vært en viktig del av sparebanktradisjonen

Den norske sparebanknæringen vokste fram på 1800-tallet, som et resultat av de vanskelige økonomiske forholdene som fulgte etter Napoleonskrigen. Vår bank ble stiftet i 1846.

Den ene siden av sparebankideen var at sparebanken skulle hjelpe og oppdra folk flest ved å tilrettelegge for sparing fremfor unødvendig forbruk. Det var til dels stort politisk engasjement for å opprette sparebanker, og også kirkens menn var aktive. Et hyrdebrev fra biskop Neumann ble opplest i Bergens kirker i 1823, forut for åpning av Bergens Sparebank. Der skrev biskopen blant annet «O, vandre med Eders overskud, så ofte I det kunne, hen til dette sparsommeligheds hellige gjemmested, langt hellere, enn at I skulle forøde det på de vanhellige steder, hvor dyd og sædelighed hånes under lysternes vilde tummel.» Sparebankenes første budskap var dermed at det var bedre å spare enn å bruke pengene til kortsiktig moro. Eller sagt på en annen måte – en oppfordring til å opptre i tråd med FNs bærekraftsmål nummer 1 – å bekjempe fattigdom.

Den andre siden av sparebankideen var utlån av bankens midler til lokale kunder. Banken kunne tilby lån til investeringer som var viktige for næringsdrivende og privatkunder. Siden banken ble etablert i 1846 har den vært en solid sparebank som har løst utfordringene i lokalsamfunnet sammen med kommunen og befolkningen, slik at bygda har klart seg godt igjennom både gode år og kriseperioder med krig og dårlige økonomiske kår. Det er sparebankens målsetning å bidra til å skape anstendig arbeid og økonomisk vekst, som i FNs bærekraftsmål nummer 8, og å samarbeide for å nå målene, som i FNs bærekraftsmål nummer 17.

En sparebank er en selveiende organisasjon. Sparebankens overskudd ble fra starten av dels brukt til å styrke bankens egenkapital, dels gitt som gaver til gode formål for «verdige trengende», kirkelige formål, kunst, skoler og vitenskap. Dette filantropiske arbeidet er også i dag en grunnleggende del av sparebankens virksomhet, ved at banken deler ut deler av overskuddet som allmenntilgode gaver. Målgruppene for gavene har vridd seg noe siden sparebankens første år, fra «verdige trengende» og over til formål som inkludering, mangfold og å medvirke til å skape gode lokalsamfunn hvor det er fint å leve og vokse opp. Gavene bidrar dermed til – i tråd med FNs bærekraftsmål nummer 10 – mindre ulikhet.

Sparebankkulturen er å sikre økonomisk trygghet, utvikling og livskraftige lokalsamfunn. Banken skal finansiere boligdrømmer og næringsliv, gi god rådgivning for plassering av overskuddslikviditet og sørge for at kundene er riktig forsikret. På lik linje med andre næringer, har banken et ansvar for å unngå å medvirke til miljøødeleggelser, korrupsjon eller brudd på grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter. Det er en selvfølge at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter, og banken skal ha høy etisk bevissthet.

Historien viser at sparebanken alltid har vært opptatt av, og drevet etter bærekraftige prinsipper. Man har bare ikke kalt det for bærekraft, eller vært opptatt av å fortelle omverden at bærekraft er en viktig del av sparebankidentiteten. Tiden for det har kommet nå. Og vi synes det er flott.

Historien om Aurskog Sparebank

1846 Bygdas bank ble til

1851 Bygdas første kornmagasin ble opprettet

1947 Gråtassene kom til bygda

1981 Første kvinne inn i styret

2010 Inkludering og fellesskap

1846 | Bygdas bank ble til

Initiativtakeren til opprettelsen av Aurskog Sparebank var daværende sjef for Romerikske divisjon, kaptein Fredrik Daniel Werenskiold. I en skrivelse til daværende ordfører Hans Paulsen Nordbye foreslo Werenskiold å opprette en sparebank. Forslaget ble enstemmig besluttet i herredsstyret 12. april 1846. Banken skulle forsøkes grunnlagt med frivillige innskudd fra bygdas gårdbrukere, som skulle utgjøre grunnfondet. En komité ble nedsatt for å utarbeide utkast til lover, og ordfører Nordbye sendte ut en innsamlingsliste til gårdbrukerne om innskudd til grunnfondet. På denne tiden var Aurskog og Blaker en kommune og tegningslistene ble sendt ut i begge bygdene. På tegningslistene innkom i alt 39 speciedaler 30 skilling til bankens grunnfond. 22. oktober 1846 kom bekreftelsen fra departementet, og dermed var Urskoug Præstegjelds Sparebank stiftet. Bankens første kasserer var Johan Toverud. Han holdt dørene på banken åpen to dager i måneden.

1851 – 1926 | Banken var svært viktig for lokalsamfunnet

Bankvesenet var en av hovedfaktorene i et lokalsamfunns vekst og velstand. Gjennom sparebankene ble det oppspart mange skilling, og bankens hjelp reddet mange gjeldbundne gårdbrukere fra å måtte selge produktene sine i utider. Mange ble på denne måten reddet fra å måtte gå fra gård og grunn. Banken skulle ta godt imot barn som kom med sine sparebøsser og oppmuntre barna til å fortsette med å spare på bøssen. Pengene kunne bli til store beløp, men like viktig var den «personlige karakterdannelsen en forståelsesfull behandling av denne oppmerksomhet kunne bidra til å skape hos barnet».

Sparebankens fremgang var like avhengig av små og store sparere som av låntakere. Det var bankfolkernes plikt på en human og forståelsesfull måte å være låntakerne til størst mulig nytte. I starten hadde banken lite lånemidler, men kravene fra lånsøkerne var heller ikke store. Enten bankene på denne tiden var store eller små måtte det opparbeides et gjensidighetsforhold mellom både innskytere og låntakere.

Bankens første større utlån var en stor og viktig sak for bankens «eiere», innskyterne i grunnfondet, nemlig etableringen av et kornmagasin i bygda. 1. oktober 1851 ble alle innskyterne innkalt til møte for å gjennomgå forslag om å benytte en del av sparebankens kapital til korninnkjøp. Forslaget ble godkjent og kornmagasinet opprettet. Huset var et stort stabbur, oppsatt av grovt tømmer, som sto på Aursmoen og fikk navnet «Magasinbua». Denne saken var spesiell. De fleste bygdebanks i 1840-åra, og muligens senere, ble stiftet ved bruk av midler fra allerede igangsatte kornmagasin. Her i Aurskog og Blaker ble altså forholdet det omvendte, banken finansierte opprettelsen av kornmagasinet. Banken ble etter hvert nært knyttet til kornmagasinet i sin daglige drift og en divisjonsbeslutning (styrebeslutning) fra 1859 viser at banken i en periode tok imot havre til dekning av renter og avdrag på lån.

Det var store skogsarealer i kommunen og skogbruket var viktig for i Aurskog og Blaker. Skogbruket hadde fra gammel tid vært den næringsveien som ga de største kontante pengeinntektene, og som skaffet arbeid til en stor del av bygdas befolkning. Størstedelen av tremassen ble foredlet i bygda, delvis ved bondesagene og senere ved trelastbrukene. Om vinteren og utover våren kunne det være 10-15 sagbruk i gang. Flere av brukene ble flyttet fra sted til sted ettersom hvor det var størst hogst. Denne foredlingen av skogproduktene ga arbeid til mange av bygdas karer som fikk inntekt og midler til å skaffe seg sitt eget hjem, som i stor utstrekning var finansiert av banken.

Bygda var stor og mange av innbyggerne hadde lang vei både til banken og kirken. I 1904 ble det avholdt herredstyremøte og besluttet opptak av lån i sparebanken til oppføring av

Mangen Kapell. Når kapellet sto ferdig, fikk småbrukerne og skogsarbeiderne på Mangenskogen kortere vei til gudstjenesten.

I 1909 fikk en av bankens styremedlemmer besøk av småbruker fra Mangenskogen. Han hadde kjøpt ei ku og trengte å låne 100 kroner i banken. Småbrukeren hadde 17 kilometer å gå til banken, hver vei. Han fikk de nødvendige dokumenter og måtte finne to som kunne stille kausjon for lånet. Litt vanskelig var det nok å skaffe kausjonene, for han måtte to ganger til bygda før lånet gikk i orden. På denne tiden var det vanlig med 10 års nedbetaling av lånet og at låntakeren, som var en hedersmann, kom til banken regelmessig to ganger om året og ordnet sine forpliktelser. Siste gang kom en av sønnene som gikk ærend for sin far, «min far er ikke så rask til bens lenger» sa sønnen. Foruten renter hadde lånet kostet småbrukeren 748 kilometers gange på landevei til og fra banken.

Samme år oppsto Urskog-Blaker Telefoniforening. Telefonabonnentene i Aurskog kjøpte telefonen i bygda, og foreningen ble overtatt for kroner 3.000 hvorav kroner 1.000 ble lån i sparebanken. Medlemskontingenten ble fastsatt til kroner 25 per år. Dette var et tidlig bidrag til bærekraftsmål nummer 9 – infrastruktur og innovasjon.

I bygda var det mange småbrukere med dyr som blant annet produserte melk. I 1938 ble Aurskog Meieri opprettet, det ble bankens største kunde. For produsentene betydde det mye å få et lokalt meieri, nå ble omsetning og transport av melk mer rasjonell. Ved starten var Aurskog Meieri det første meieriet i landet, og muligens i Norden, som benyttet tankbil for frakting av melk til Oslo. Tankbilen var for stor for Fetsundbrua og måtte kjøre omvei om Sørumsand på vei til Oslo. I et normalår som 1939 ble det i alt veiet inn 4 millioner kilo melk, fra 250-260 leverandører på meieriet. Til leverandørene ble det utbetalt 750.000 kroner, og hver produsent fikk sitt månedsoppgjør på sjekk fra Aurskog Sparebank.

Sparebankens deling

Direksjonen (styret) var tidlig på vakt overfor den utviklingen som oppsto i kommunen da det ble vurdert å dele Aurskog og Blaker inn i to kommuner. Direksjonen så etter muligheter for å bevare banken udelte. I direksjonsprotokollen fra 1918 står at direksjonen hadde opprettelse av filialer på Blaker, Sørumsand og Bjørkelangen under vurdering. Men det var sterke krefter i arbeid for å dele kommunen, og dermed også dele banken. I 1920 ble kommunen delt i to, og Blaker Sparebank ble skilt ut som egen bank. Det skulle gå 67 år før banken opprettet filial på Bjørkelangen og 101 år før filial på Sørumsand så dagens lys.

Fra bygdebank-forhold til mer moderne bankorganisasjon

I bankens plan som ble utarbeidet ved stiftelsen i 1846 ble både forstanderskap, revisorer og kontrollkomité angitt. Her var banken langt forut for sin tid. Kontrollkomité ble først lovbestemt i 1887. Det skal nevnes at banken trolig brukte planen for Onsøy Sparebank som ble stiftet i 1844 som mal. Banken ansatte en fast revisor med to hjelperevisorer i 1862.

Bankens første kapitalutvidelse skjedde i 1859. De opprinnelige grunnfondseierne kunne, hvis de ønsket det, kreve sin andel utbetalt eller konvertert i et rentebærende innskudd etter at grunnfondet var steget til 1.000 speciedaler. Når denne summen ble nådd i 1859 hadde bankens forstanderskap i forkant sendt ut invitasjon til nytt innskudd. Tegningsinnbydelser ble sendt ut til begge bygder og tilslutningen ble meget god, større enn ved første tegning i 1846. I alt ble det tegnet for 134 speciedaler, og banken var blitt utrustet til langt bedre å kunne møte den stadig stigende etterspørselen etter lån.

I 1865 ble bankens virksomhet lagt over fra å være en privatbank til å bli en «kommunebank», en sparebank. Til sikkerhet for sparebanken skulle et kommunegrnndfond

opprettes og i tillegg et tredje fond, et reservefond hvor bankens årlige overskudd skulle legges.

Lån som ble innvilget i banken hadde hittil utelukkende vært vekselobligasjonslån eller kausjonslån. I 1868 ga forstanderskapet direksjonen myndighet til å kunne bevilge lån mot sikkerhet i fast eiendom. Denne beslutningen var et betydelig steg fremover, og ga låntakerne større sikkerhet ved at man gikk bort fra en form for «kameraderi, skrive-på-trafikk» som gjennom tidene hadde betydd konkurs for flere solide gård- og skogbrukere. I 1922 gikk forstanderskapet med på å åpne lånesøkernes adgang til å oppta kassekredittlån, og innskyterne fikk tilbud om å binde sine sparepenger i 6 måneder mot en høyere rente. I tillegg ble sjekksystemet innført i 1923, slik at kundene kunne disponere sine kontoer ved sjekk. Urskog-Hølandsbanen ble den første som benyttet seg av denne reformen.

1. januar 1926 endret banken navn fra Urskoug Sparebank til Aurskog Sparebank.

Gaver til gode formål

Sparebankens overskudd ble fra starten av dels brukt til å styrke bankens egenkapital, dels gitt som gaver til gode formål. I løpet av bankens første hundre år ble det gjennom årene gitt over 42.000 kroner i bidrag og gaver til «verdige trengende», kirkelige formål, kunst, skoler og vitenskap. Omregnet til dagens verdi, og andel av forvaltningskapital, tilsvarer det rundt 10 millioner kroner i årlig gavebevilgning.

De årlige bidragene fra banken betydde mye for de to bygdene. Det var en lang rekke med gode tiltak som kom i gang, og som ble holdt i gang, ved hjelp av midler fra banken. Mange av disse tiltakene hadde ikke blitt noe av uten støtten. Kommunene hadde i tillegg stor nytte av bankens håndsrørelser ved en rekke anledninger.

Noen av bankens gavebidrag:

- Fortsettelsesskole i Aurskog og Blaker
- Undervisningsmateriell i skolene
- Utbedring av veier i Aurskog og Blaker
- Innkjøp av såkorn og poteter til fordeling
- Sykekasser og sykepleierforeninger
- Avholdsforeninger
- Klær, skotøy og mat til trengende fattige i Aurskog og Blaker til jul
- Reparasjon og utsmykking av Aurskog kirke
- Østlandske Vannførelag
- Foreningen «ny jord»
- Nasjonalhjelpen mot tuberkulose
- Nasjonalhjelpen for krigens ofre

I 1926 ble bankens bruk av overskuddet, herunder gavebevilgninger, lagt inn som en del av bankens vedtekter, § 24. Banken kunne bruke 40 % av overskuddet til allmennyttige formål i bankens distrikt når grunnfondet overskred en tiendepart av sparebankens forpliktelser. Overskred grunnfondet 100.000 kroner kunne banken bruke 20 % av overskuddet til gaver.

Dette filantropiske arbeidet er også i dag en grunnleggende del av sparebankenes og sparebankstiftelsenes virksomhet, ved at bankene deler ut deler av overskuddet som allmennyttige gaver.

1914 – 1945 | Banken var viktig under og etter økonomiske kriser

Under de økonomiske krisene som gjentagende rammet landet viste det seg at de bygdene som hadde en solid sparebank, med et forståelsesfullt styre, hjalp både kommunen og befolkningen med å ri stormen av. Aurskog Sparebank hadde heldigvis til enhver tid sin

likviditet i orden, og for det hadde banken bygdens grunnsolide befolkning å takke. Det er ikke funnet noe i historien som kan antyde at sparebanken noen gang har slitt med likviditeten eller gått i underskudd.

Under krigsutbruddet i 1914 ble det raskt panikk, mat og penger var det folk tenkte på i første omgang. Banker og kolonialforretninger ble stormet rundt omkring i Norge. Pengene skulle kjøpes bort eller gjemmes på kistebunn. Loft og kjeller måtte i størst mulig grad fylles med mat. Aurskog Sparebank fikk en viss følelse med dette når køen utenfor banken ble faretruende lang første bankdag etter krigsutbruddet. Direksjonsmedlemmene ble hasteinnkalt til møte og det ble besluttet at banken inntil videre ikke kunne utbetale mer enn kroner 20 fra hver bankbok, og at bevilgede lån ikke ble utbetalt. Panikken ble heldigvis kortvarig og pengene strømmet tilbake til banken. Et annet av tiltakene sparebankens forstanderskap gjorde var å opprette et jorddyrkingsfond for bygden i 1914. I løpet av krigsårene økte innskuddene og etterspørselen etter lån var meget stor. For å imøtekomme det store lånebehovet måtte banken ved et par anledninger ta opp kortsiktige vekselobligasjonslån i Oslo-banker. Tilstrømmingen førte til at banken i disse årene fikk store overskudd.

Store kriger skaper ofte nye tekniske nyvinninger når mennesker tvinges inn i nye baner for å skape vekst og utvikling. En av årsakene til at Aurskog Kommunale Elektrisitetsverk så dagens lys var knapphet på varer som fulgte i kjølvannet av første verdenskrig. Olje og stearin ble mangelvare og det satte fart i planene om å utnytte vannkraft til elektrisitetsforsyning. 7. desember 1917 tok Urskog og Blaker Elektrisitetsverk opp lån i Urskog Sparebank for å dekke kjøp av stolper og utstyr til å trekke strømlinjer. Stolper og stein til stolpefestene ble kjørt ut i traseene på vinteren, og stolpereisingen startet på forsommeren. Strekking av linjer og bygging av transformatorer ble påbegynt våren 1919. I dag kan vi si at dette var et bidrag i tråd med bærekraftsmål nummer 7 – sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til overkommelig pris.

En del av sparebankens bidrag og gaver ble gitt i form av rentefrie lån ved forskjellige anledninger. I samarbeid med bygdas landbruksforening sto blant annet banken for innkjøp og fordeling av korn, poteter og fôr til bruk i nøds- og uår. Disse kjøpene ga banken betydelig utlegg. Kornet og foret ble i første rekke fordelt blant ubemidlede og særlig trengende. Det var som oftest ett styremedlem fra Aurskog og ett fra Blaker sammen med bankens kasserer som sto for fordelingen. Banken ville bidra til å bekjempe fattigdom og skape mindre ulikhet mellom de ubemidlede og de bemidlede i bygda. Dette kan man si var i tråd med dagens bærekraftsmål nummer 2 – utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og bærekraftsmål nummer 10 – mindre ulikhet.

Som under første verdenskrig økte også innskuddene under andre verdenskrig. Innskuddene økte fra kroner 777.000 i 1939 til kroner 2.507.900 i 1945. Utlånsvirksomheten økte derimot ikke, men gikk ned under krigsårene. Dette førte til at banken ble overlikvid, pengene hopet seg opp i kassen og som innskudd i andre banker til minimal rente. Hvis man ville kjøpe gode og sikre, eldre obligasjoner var kursen urimelig. Og de transaksjoner okkupantenes drabanter utviklet fristet ikke, da man måtte gå ut ifra at de lovlige norske myndigheter i London ikke ville anerkjenne disse. Innskuddene i andre banker ble derfor stående.

Aurskog kom seg gjennom krigen uten store materielle ødeleggelser. Det var få som led nød som følge av direkte krigshandlinger, men det var en enorm lettelse når krigen var over. Krigsmaktens behov hadde ført til en teknologisk revolusjon, og tekniske forbedringer ble også overført til sivile fremkomstmidler, maskiner og hjelpemidler.

Bøndene var raske til å se muligheter, og på de fleste gårdene ble det kalkulert og regnet på om en skulle tørre å gå til det dramatiske skritt å bestille en moderne traktor. De få traktorene som fantes før krigen var tunge, enkle og upraktiske. Nå dukket merket Ferguson

opp med en praktisk modell. De første «gråtassene» kom til bygda i 1947, og bankens styreprotokoller fra den tiden viser mange lånebevilgninger på mellom 8.000 og 10.000 kroner til gårdbrukere i bygda. Det var akkurat nok til en Gråtass med nødvendig utstyr. På den måten var banken med på å bidra til å fremme bærekraftig landbruk, en del av bærekraftsmål nummer 2.

På starten av 1950-tallet ble det også vanlig med selvgående treskere på gårdsbrukene i bygda. Mekaniseringen førte til at gårdsarbeidet ble utført med langt mindre arbeidsinnsats. Til gjengjeld ble kapitalbehovet vesentlig større når det skulle investeres i kostbare maskiner og redskaper. I og med at alt korn ble høstet med skurtresker, var det behov for kapitalkrevende gårdstørkeanlegg. Det mest nærliggende for gårdbrukerne var å kontakte sparebanken som stilte seg velvillig med hensyn til lån og driftskreditter. Den spesielle driftskredittordningen for landbruket fungerte bra både for banken og bøndene, noe den fremdeles gjør den dag i dag.

De fleste gårdene i bygda hadde etter hvert skaffet seg innlagt vann fra egne brønner. Det typiske pumpehuset, gjerne litt vekk fra gården, var en helt naturlig del av bygdebildet. Men elektromotorene som gjerne drev pumpene, var ikke alt for pålitelige, og vannkvaliteten var nok så som så noen ganger. Sikrere tilførsel og bedre kvalitet på drikkevannet var det mange som ønsket seg. En betydelig mengde tiltakslyst syntes å ha samlet seg opp hos bygdefolket under den andre verdenskrig, og allerede i løpet av et par år kom man i gang med to vannverk. Aurskog-Finstadbru Vannverk tok vann fra Posttjern, nordøst for Tævsjøen, mens Aurskog Østre Vannverk hentet sitt vann fra Langvannet i åsen sør for Lierfoss. De privatinitierte vannverkene, som Aurskog Sparebank selvsagt finansierte, ble etter hvert utvidet og fungerte etter forholdene godt. Når vannverkene etter hvert ble kommunale og vannet kom fra Store Langsjøen på Bjørkelangen ble det opprinnelige ledningsnettets selve ryggraden i bygdas vanntilførsel. Dette var et viktig bidrag til dagens bærekraftsmål nummer 6 – sikre bærekraftig vannforsyning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle.

Infrastruktur som vann er i dag en selvfølgelig offentlig oppgave. Bankens historie viser at flere lokale infrastrukturprosjekter så dagens lys etter private initiativ og med finansiering fra banken. Et godt eksempel på det er at Aurskog Sparebank flere ganger bidro til utbedring av veier i Aurskog og Blaker. I dag er bygging av solid infrastruktur en del av bærekraftsmål nummer 9.

Etter krigen ble næringslivet vist større tillit, investeringslysten og mulighetene åpnet seg etter hvert som samfunnet fant tilbake til normalen. Banken var viktig som kredittgiver og mellom 1946 og 1959 ga banken byggelån til over 100 Husbank- og Bustadbankbygg. En rekke av boligene finansierte banken fullt ut med gunstige avdragslån, og banken hjalp også unge mennesker med kjøp av leiligheter. Dette gjaldt spesielt ungdom som hadde søkt arbeid utenfor bygda og gjerne ville bo i nærheten av arbeidsstedet sitt. Aurskog kommune hadde gjennom årene ofte hatt stor økonomisk hjelp av banken. Blant annet bidro banken i 1951 med lån og midler til byggingen av Aurskog aldershjem og til sykepleiesaken. Ved hjemmet ble det i tillegg etablert en fødestue som var i bruk i 4-5 år. Dette var bidrag vi kan se i sammenheng med bærekraftsmål nummer 3 – god helse.

For å stimulere til sparing blant private ble det opprettet ordninger med skolesparing, spareklubber, dåpsgavesparing, barnetrygdsparring og pensjonsservice. Banken sendte ut brosjyrer til alle skolebarn og husstander i bygda med sparebudskap, og ga 10 kroner på hver bankbok som ble opprettet til dåpsbarn. En jevn oppsparing var viktig for utviklingen i samfunnet, både for den enkelte husstand og for banken. Med utviklingen av samfunnet kom også krav om oppgjørs- og driftskredittordninger. Banken tilbød slike tjenester for jordbruket og ordnet med avtale om lønnsutbetalinger over bank med trekk av fagforeningskontingent. Da merverdiavgiften kom fikk kundene tilbud om egne moms-

kontoer. Bøndene viste stor interesse for tilbudet, noe som tilførte betydelige midler til banken.

1960- | Banken i nyere tid

Før krigen var kommunen en typisk jord- og skogbrukskommune med lite industri. De aller fleste innbyggerne var knyttet til primærnæringene. De neste tiårene gjennomgikk både jord- og skogbruket en betydelig utvikling og banken ga store bidrag for å bringe jord- og skogbruket opp på en høy standard.

I samfunnet var sparebanken viktig som långiver og finansiell rådgiver. Banken var med på finansieringen av alt som skjedde og var i ferd med å bli ryggraden for utviklingen på Aursmoen og i bygda for øvrig. Utover 1960-tallet la banken om sine systemer og siktet seg i større grad inn mot industri- og handelsvirksomheter etter som flere slike virksomheter vokste frem i Aurskog. Flere av disse bedriftene er i drift den dag i dag. Levestandarden i samfunnet økte, og bankens ledelse fulgte utviklingen i markedet tett. Høyere levestandard ga folk flest mulighet til å sette av noen kroner. Banken engasjerte seg sterkt i boligbygging etter hvert som kommunale tomter ble klargjort. I desember 1960 hadde banken 7 byggelån, ti år senere var tallet økt til 92.

På midten av 60-tallet begynte bedriftene å sette lønnen til de ansatte inn på konto i bank. Mange bedrifter sparte mye tid til telling av penger, samtidig som risikoen ved håndtering av kontanter ble lavere. Ved årsskifte 1965/1966 kom lønnskontoer med tilhørende sjekkhefter og bankkort for fullt. Denne utviklingen med forenkling av bankprodukter og -tjenester har fortsatt frem til i dag, og vil være i kontinuerlig utvikling i uoverskuelig fremtid. Bankene bidrar med dette til bærekraftsmål nummer 9 – innovasjon og bygge solid infrastruktur for elektroniske tjenester for finans.

Bankens første avdelingskontor og lokal utvikling

Første gang vi finner spor av at en filial på Bjørkelangen ble diskutert var i 1918. På 60-tallet ble filial på Bjørkelangen igjen tema, men den gang avsto myndighetene opprettelsen på grunn av etableringsregler. Reglene ble opphevet i 1984 og bankens ledelse var ikke sen om å handle. 22. mai 1985 åpnet bankens første avdelingskontor, på Bjørkelangen. Selv om det allerede fantes to andre banker på Bjørkelangen, var hensikten med opprettelsen å gi bedre service til kunder i området. Bankens ledelse så det positive i konkurransesituasjonen og håpet at bankene på Bjørkelangen i stedet for å ødelegge hverandre, kunne inspirere hverandre til enda bedre kundeservice. Avdelingen fikk en god start og tilførte mange nye kunder til banken.

Banken fortsatte å utvikle enklere betalingsløsninger for bygdas innbyggere. Den første minibanken i bygda ble etablert ved bankens kontor på Bjørkelangen i 1985. To år senere etablerte banken minibank på Aurskog. I 1987 ble det i tillegg satt opp betalingsterminal på bensinpumpene på Haugerud Bilsenter. Og i 1987 ble Bjørkelangen Sport bankens første kunde med butikkterminal.

Aurskog Sparebank bidro sterkt til byggingen av Aurskog Senter som åpnet i 1991. Det ble bygd lokaler og tilrettelagt for lokale bedrifter som ønsket å etablere seg med butikk i senteret. Dette har banken fortsatt med i årene som fulgte. Driften av Aurskog Senter er i dag lagt over til bankens datterselskap, Aurskog Eiendom AS.

Under oljekrisen i 1973 gikk pioneren bak Bakelittfabrikken på Aurskog med en tanke om en liten og lett elektrisk bil som skulle bruke lite energi og være basert på plastprodukter. Men ingen var interesserte og uten kapital ble det for tungt å dra i gang. Ordet miljø fant man aldri i avisene den gang. I 1989 ble ideen hentet frem på nytt og nå var både «miljøfolk» og

norske bedrifter som Statoil og Norsk Hydro med på tanken. Tilskudd fra samferdsels-, miljøvern- og næringsdepartementet ga muligheter for utvikling av en slik bil og to år senere ble selskapet Pivco etablert. El-bilmodellen *City Bee* skulle bli den første masseproduserte bilen på norsk jord. Bilen vakte internasjonal oppmerksomhet og ble etterspurt i hele den vestlige verden. Pivco-ekspansjonen dannet en historisk industrietablering i Aurskog når en flunkende ny fabrikk skulle stå klar for å masseprodusere el-biler i 1997. Fabrikken skulle ha opptil 180 arbeidsplasser og med maksimal kapasitet skulle det kunne lages 5.000 biler til det nordiske markedet i året. Aurskog Sparebank var med som aksjonær i selskapet som skulle drifte fabrikkanlegget. At lokale sparebanker og større nasjonale investorer spilte på lag med fylkeskommune og statlige organer var selve betingelsen for at dette lyktes. Dessverre ble det ikke produsert like mange biler som fabrikken hadde kapasitet til. Totalt ble det produsert 130 biler. Noen ble brukt i et demonstrasjonsprosjekt i USA på 90-tallet og andre gikk til pilotkunder i Norge. Til slutt gikk selskapet tom for penger og ble solgt til Ford. Navnet på selskapet ble endret til Think, men bilene ble aldri noen stor suksess. En av pilotkundene var banken og bilen er fremdeles i bankens eie, men den har verken batteri eller skilter i dag.

Bank for hele Romerike

Sparebanken hadde godt fotfeste i Aurskog-Høland kommune og på slutten av 1990-tallet var tiden kommet for å utvide bankens markedsområde. På kvinnedagen i 2000 åpnet banken avdelingskontor på Arnes. I 2007 var tiden kommet for avdelingskontor på Jessheim, og i 2019 ble bankens nyeste avdeling åpnet på Sørumsand. Ekspansjon er nødvendig for økt vekst og utvikling. Alle avdelingskontoretableringene har vært svært vellykkede for banken. Med nye bankkontorer følger også lokalt engasjement i form av sponsorstøtte og gaver til allmennyttige formål, samarbeid med og utvikling av lokalt næringsliv og andre samarbeidsavtaler i lokalsamfunnet.

Mange år har gått fra bankens markedsområde var begrenset til Aurskog og Blaker, til i dag hvor bankens markedsområde er hele Romerike. Med økende digitalisering og forenkling har ikke kundene like stort behov for banken i hverdagen som de hadde før. Nå har man banken med seg i lomma hvor enn man går og man kan derfor bo lenger unna bankkontoret. Det er i de store hendelsene i livet, når man har spørsmål som er for store for nettet, at man har størst behov for å besøke banken og snakke med en rådgiver. Mange kunder tar derfor med seg banken når de flytter ut av bygda, eller blir kunder av banken selv om de bor et stykke unna et kontor.

Sponsoravtaler og gaver til allmennyttige formål

Banken reinvesterer store deler av sitt overskudd i lokalmiljøet ved å gi gaver til allmennyttige formål som skal bidra til å gjøre bygdene der vi er til stede, til bedre steder å bo og leve. Ved å gi gaver til gode prosjekter for barn, unge og inkludering, støtter vi opp under at innbyggerne skal få bedre liv og at alle skal få likere muligheter til gode liv, i tråd med FNs bærekraftsmål nummer 10 – mindre ulikhet. Bankens skal fordele midlene slik at de kommer flest mulig til gode. Det er derfor viktig å fordele sponsor- og gavestøtten til lokalsamfunnene der banken har kontor, og også fordele midlene mellom ulike tiltak slik at de når flest mulig mennesker.

Sponsoravtaler etableres i de tilfeller der banken krever gjenytelser for midlene som gis, for eksempel i form av profilering og samarbeid. Banken har opp gjennom den nyere historien hatt mange sponsoravtaler. Blant dagens sponsormottakere finner vi blant andre Aurskog-Finstadbru Sportsklubb, FUVU, Ull/Kisa Fotball, Hvam IL, Urskog Skytterlag, Fjellfoten Sykkellubb, Rommen Golf og arrangementene Aurskog Mart'n, Bjørkelangen Musikkfestival, Jessheimdagene, Brød & Cirkus og Stuttreist og Himlaga.

Banken gir personlig sponsorstøtte til enkelte personkunder som satser hardt på sin idrett og har nasjonale eller internasjonale målsetninger. I 2020 har banken aktive sponsoravtaler med Dennis Hauger (formel 3), Astrid Mangen Ingebrigtsen (friidrett), Jacob Bouterø (friidrett), Fredrik Sletner (håndball) og Ola Spigseth (langrenn). I tillegg støtter banken flere andre utøvere innenfor blant annet skyting, skiskyting, og ulike former for motorsport.

Listen over gaver til folkehelseiltak, inkludering og aktiviteter rettet mot barn og ungdom er lang. En stor del av bankens gavemidler gis årlig til slike formål. Men det er også viktig å støtte tiltak og aktiviteter for de som har vært med på å bygge landet vårt, den eldre generasjonen. I 1987 startet Aurskog Pensjonistforening og banken med *Den Gyldne Spaserstokk*. Et tiltak for å få eldre ut i aktivitet. Spaserstokken arrangeres fremdeles den dag i dag, med mange deltakere som har vært med i mange år. Banken var også en av initiativtakerne til opprettelsen av *De eldres boligspareklubb*, DES-klubben, i Aurskog-Høland. Formålet med DES-klubben er å skaffe eldre mennesker rimelige, tilrettelagte boliger i sentrumsnære og trygge miljøer. En DES-bolig gir selvstendighet og livsglede og gjør at man klarer seg lenger i sin egen bolig. Banken gir årlig gavemidler til pensjonistforeninger, seniorklubber, sittedans og til støtteforeninger ved bokollektiv og sykehjem. Ved bankens 150-års jubileum i 1996 ble det arrangert tur til Stiklestad-spelet for bankens honnørkunder. I årene som fulgte har det blitt arrangert flere kundeturer til inn og utland for bankens kunder.

Tiltak for å fremme folkehelse i befolkningen og tilgjengelighet til skog, mark og grønt områder i sentrum er viktig for et godt lokalsamfunn. Banken har mange eksempler på gavetiltak å vise til fra de senere år; Mangenfjellet Turlag, Aurskog-Finstadbru Golfklubb, opparbeidelse av lekeplasser, hoppbakke og alpinanlegg på Bjørkelangen, Nes ski- og sykkelanlegg, tursti til Hvamsetra ved Neskollen, sykkelløype ved Dragsjøhytta, barneløp under Jessheimdagene, friluftsområdet Høieparken på Årnes, bygdeungdomslag, Sykkelbyen Jessheim, og et forprosjekt til opprustning av tårnet på Elgheia.

Aur Prestegård er en av bankens større gavemottakere, bevaringen av prestegården er viktig for lokalsamfunnet. Gjennom årenes løp har stiftelsen mottatt betydelige gavebidrag fra banken. Det siste store prosjektet banken bidro med gave til var bygging av generasjonsparken i 2019. Banken bidro med 335.000 kroner til bygging av parken som ligger mellom prestegården og Aurskog sykehjem. Parken brukes av både unge og gamle hver uke, og i koronasituasjonen har parken blitt svært viktig både for skoleklasser og barnehager.

Tiltak for bedre ungdomsmiljø

Etter en periode med store utfordringer i ungdomsmiljøet på Aurskog valgte banken å ta en aktiv rolle i å forbedre miljøet i 2010. Det ble opprettet en hurtigarbeidende prosjektgruppe med representanter fra ulike miljøer, samt representanter fra banken. Bankens styre avsatte en halv million kroner til prosjektet. Ambisjonen var å få på plass noe som kunne stimulere ungdommen til å få det bedre, og skape et trygt og inkluderende ungdomsmiljø. Ved siden av å fange opp de som faller utenfor tradisjonelt foreningsliv, var ønsket at tiltakene ville ha en preventiv virkning. Skaterampen ved ungdomsskolen ble pusset opp og flyttet til Aurskoghallen. Og mekkeklubben Urskæv Mekk og Motor for ungdom ble opprettet. En mekkegarasje hvor motorinteressert ungdom mellom 13 og 20 år kunne møtes ukentlig, med voksne ressurspersoner til stede, for å mekke på mopeden eller andre motoriserte ting. Mekkegarasjen er fremdeles aktiv og har rundt 20 medlemmer.

Aurskog-Finstadbru Sportsklubb Støttefond

Noen barn faller dessverre ut av aktivitet på grunn av familiens økonomiske utfordringer. All aktivitet koster noe, selv lavterskelaktiviteter. Noen idrettslag merker dette særlig, ved at familier ikke er i økonomisk stand til at barna kan delta i breddeaktiviteter. Banken opprettet

derfor AFSK Støttefond i samarbeid med idrettslaget. Familier som har økonomiske utfordringer kan søke fondet om å få dekket kostnaden for medlemskap og treningsavgifter. Fondet ble opprettet med 100.000 kroner inntående, og skal aldri tømmes helt. Fondet skal tilføres midler når det faller under 50.000 kroner og både kommune og andre bedrifter står fritt til å tilføre fondet midler.

2020 | Banken øker sitt bidrag til bærekraftig utvikling

Kvinner inn i styrende organer

Aurskog Sparebank var tidlig ute med kvinner i styrende organer. Helga Romhus ble i 1932 som første kvinne valgt inn i bankens forstanderskap. Etter å ha sittet 3 år i bankens forstanderskap ble Karin Sauge første kvinne inn i bankens styre i 1981. Karin ble første kvinnelige styreformann fra 1987 som en av de aller første i norske sparebanker. I 1991 brøt hun en ny barriere ved å bli valgt inn i Sparebankforeningens faglige råd. Også her var hun en av de aller første kvinner.

Det er viktig for banken å legge til rette for at begge kjønn er representert både internt og i styrende organer. Dette er i tråd med FNs bærekraftsmål nummer 5 – likestilling mellom kjønnene. I 2019 fikk banken sin første kvinnelige administrerende banksjef. I dag har styret i banken en kvinneandel på 50 %, og i bankens ledergruppe er 3 av 7 medlemmer kvinner. Blant de ansatte i banken er det en overvekt av kvinner med 63 %.

9. oktober 2020 kunne vi lese om Kapitals Likestillingsbarometer 2020. Det er en omfattende oversikt over kjønnsbalansen i norsk samfunns- og næringsliv. Norsk næringsliv ledes i hovedsak av menn. Kun 20 av totalt 255 selskaper på Oslo Børs er ledet av en kvinne, ett av disse er Aurskog Sparebank. I dag styrer kvinner 15 ganger så stor del av børsverdier som for tre siden, men andelen kvinnelige toppsjefer i børsnoterte selskaper er imidlertid tilnærmet uendret i samme periode. Når det gjelder styrene har kun syv prosent kvinnelig styreleder. Vi har med andre ord fortsatt en lang vei å gå med likestilling i privat næringsliv.

Aurskog Sparebank tar ansvar både regionalt og globalt

I hele vår 174 år lange historie har samarbeid vært svært viktig for banken. Vår suksess er avhengig av at andre lykkes. Som en regional aktør samarbeider vi tett med privatpersoner, lokalt næringsliv, frivillige lag og foreninger, samt offentlige myndigheter.

Regionalt engasjerer banken seg i nærings- og handelsforeninger der banken har avdelingskontor. Banken har blant annet styremedlem både i Aurskog Næringsforening, Bjørkelangen Næringsforening, Aurskog-Høland Utvikling, og i Nes Næringscenter. Når det gjelder nasjonale samarbeid jobber banken tett sammen med Finans Norge. Og administrerende banksjef er styremedlem i Sparebankforeningen.

Partnerskap mellom land og samarbeid mellom offentlig sektor, næringslivet, sivilsamfunnet og academia er en forutsetning for å realisere alle de 17 bærekraftsmålene. Banken valgte derfor våren 2020 å søke om medlemskap i FNs finansinitiativ. Ved å samarbeide med den globale finansnæringen kan vi være med på å påvirke.

20. mai 2020 ble Aurskog Sparebank anerkjent som medlem av finansinitiativet til FN. En global organisasjon for samarbeid mellom FN og finanssektoren. Å signere FNs prinsipper for ansvarlig og bærekraftig bankvirksomhet var en milepæl for bankens bærekraftsarbeid.

Ansvar for klima- og miljø i bankens egen drift er også satt høyere opp på agendaen. 20. oktober 2020 ble bankens kontorer sertifisert som Miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn er en nasjonal miljøsertifiseringsordning driftet av Stiftelsen Miljøfyrtårn.

Stor nok for folk flest

Visjonen til Aurskog Sparebank er *Stor nok for folk flest*. Aurskog Sparebank skal være et naturlig og foretrukket bankvalg innenfor bankens markedsområde. Banken skal engasjere seg og fremme vekst og utvikling i lokalsamfunnet, for privatpersoner, næringsliv, lag og foreninger.

Med hjerte for kundene

Sparebanken spiller en viktig rolle i folks liv. Banken er med på å oppfylle drømmer for både nåtid og fremtid. Vi skal være lokale og nære kundene våre. Vi skal være til stede når kundene trenger oss som mest, når livet endrer seg, men også i hverdagen. Vi skal følge opp kundene våre og vise god kundeomsorg. Vi skal tilby finansiering, trygge sparepengene, og tilby enkle og brukervennlige betalingsløsninger til hverdagen.

Med hjerte for lokalt næringsliv

Vi har gode, stabile og lokale næringskunder, og slik ønsker vi at det skal fortsette. Vi heier på lokalt næringsliv som bidrar til lokale arbeidsplasser og verdiskapning i lokalsamfunnet. Banken skal være en god sparringspartner og rådgiver når viktige beslutninger skal tas. Vi skal tilby finansiering, pensjonsordninger, forsikringer og gode betalingsløsninger til næringslivet.

Med hjerte for eierne

Banken har solide eiere som har stilt opp for banken ved å kjøpe egenkapitalbevis når banken gikk på børs, og delta i senere års emisjoner. Ved å drive banken godt og skape overskudd skal banken gi tilbake til eierne i form av utbytte.

Med hjerte for lokalsamfunn og miljø

Gjennom å drive banken godt og effektivt skapes verdier som kommer lokalsamfunnet til gode. Vi deler hvert år ut betydelige beløp gjennom sponsorstøtter og gaver til allmennyttige formål. Vi heier på lokalsamfunnet og ønsker at det skal være gode steder å bo og leve for kundene våre.

Mange av kundene våre er opptatte av miljø og bærekraft, det er vi og. Med vår kunnskap og ressurser skal vi bidra til en bærekraftig utvikling både økonomisk, sosialt og miljømessig.

Med hjerte for medarbeiderne

De ansatte er bankens viktigste ressurs. Vi er ett stort team og alle medarbeidere er like viktige for bankens utvikling. Aurskog Sparebank skal være en attraktiv og trygg arbeidsplass. Banken skal tilrettelegge for personlig utvikling og kompetanseheving i takt med krav som kunder, bransjen og myndighetene stiller oss.

Våre verdier:

Nærhet

Kompetanse

Relasjonsorientert

Bærekraftstrategi

Sparebankkulturen er å sikre økonomisk trygghet, utvikling og livskraftige lokalsamfunn. Aurskog Sparebank skal finansiere boligdrømmer og næringsliv, gi god rådgivning for plassering av overskuddslikviditet og sørge for at våre kunder er riktig forsikret. Det er en grunnleggende del av bankens strategi å støtte lokalsamfunnet ved å gi gaver og sponsorstøtte til allmenntilgittige formål og bidra positivt til økt aktivitet og verdiskaping.

Finansnæringen har et særlig ansvar for å sikre at verdiskaping og lønnsomhet ikke går på bekostning av menneskene rundt oss, klimaet og miljøet, eller er i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

Som bank har vi påvirkning på de fleste av FNs bærekraftsmål. Gjennom interne arbeidssamlinger og gode diskusjoner i ledelsen har banken valgt ut tre av FNs bærekraftsmål som er de prioriterte målene for vår virksomhet. Vi har valgt å prioritere mål 4, 8 og 11; god utdanning, anstendig arbeid og økonomisk vekst, og bærekraftige byer og samfunn. Samfunnsansvaret er en viktig del av vår virksomhet, noe vi skal styrke i tiden fremover. I tillegg anser vi tre av de andre bærekraftsmålene som spesielt viktige for bankens arbeid – mål 3, 5, og 17; god helse, likestilling mellom kjønnene og samarbeid for å nå målene. Noen av målene er interne mål som banken selv skal jobbe for å oppnå. Andre er eksterne mål som banken skal samarbeide med kunder og samfunnet for øvrig for å oppnå.

Bærekraft og ESG må integreres i hele organisasjonen og det er noe vi har arbeidet godt med, spesielt det siste året. God kunnskap om bærekraft hos våre medarbeidere er viktig for at vi skal kunne gi kundene våre gode råd, og for at vi skal kunne gjøre riktige vurderinger knyttet til blant annet risiko. Intern kompetanseheving er et kontinuerlig arbeid.

Vi skal møte fremtidens utfordringer

Hovedbudskapet fra Brundtland-kommisjonen var at verdenssamfunnet må innrette seg og gjøre det som kreves for å sikre at behovene til dagens mennesker blir dekket, uten at dette svekker grunnlaget for framtidige generasjoner til å få dekket behovene sine.

Verden står i dag overfor store klima-, miljø- og sosiale utfordringer. Selv om utfordringene er globale, krever de også lokale løsninger. Aurskog Sparebank er først og fremst en lokal aktør på Romerike. Som følge av dette er vårt hovedfokus på bærekraft, vekst og utvikling i de lokalsamfunnene banken er en del av. Selv om vi er lokalt forankret, må vi også ta globale hensyn i vår virksomhet. Bankens skal opptre ansvarlig og i tråd med internasjonalt anerkjente prinsipper for samfunnsansvar og bærekraft. Derfor har banken blant annet signert FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet. De kommende årene skal banken gjennomføre en grundig konsekvensanalyse av virksomheten, samt sette konkrete mål for å øke positiv, og redusere eventuell negativ, påvirkning på omgivelsene rundt oss. Ved å signere FNs prinsipper har vi forpliktet oss til å samkjøre vår virksomhet med FNs bærekraftsmål og Parisavtalen.

Virksomhetsstyring

Bankens forretningsvirksomhet er avhengig av tillit fra kunder, eiere, investorer, myndigheter og samfunnet for øvrig. Banken skal kjennetegnes av høy etisk standard, god eierstyring og selskapsledelse. Banken skal etterleve lover og forskrifter, og bankens medarbeidere skal vise en atferd som oppfattes som tillitsvekkende, ærlig og redelig.

Bankens bærekraftstrategi må ses i sammenheng med andre interne styrende dokumenter.

Kreditt

Kreditt er bankens bærende forretningsområde. Det er her banken har størst mulighet for å påvirke positivt, samt størst risiko for å påvirke negativt, særlig på bedriftsmarkedet. I kredittsakene skal det dokumenteres at banken har vurdert låneprosjektets og lånsøkers klima- og miljøpåvirkning, samt fysisk risiko og overgangsrisiko for prosjektet og kunden.

Vi skal jobbe for en bærekraftig kredittportefølje, og bidra til at våre kunder får et bevisst forhold til bærekraft og klimarisiko.

Klimarisiko og rapportering

Anbefalingene fra G20-landenes *Task Force on Climate Related Financial Disclosures (TCFD)* har blitt etablert som det sentrale rammeverket for hvordan klimarisiko skal analyseres og rapporteres. Finans Norge har kommet med en veiledning til bankene om hvordan implementere TCFD-rammeverket, og rapportere på klimarisiko. TCFD-rammeverket bli gjennomgått og implementert i bankens rapportering av klimarisiko. Bankens mål er å starte med rapportering på klimarisiko i løpet av 2021.

Miljøfokus og holdningsskapende arbeid

Vi skal stille krav til at våre leverandører og samarbeidspartnere har et bevisst forhold til bærekraft. Vi skal stille krav til likestilling og mangfold, og vi skal gjøre aktsomhetsvurderinger i våre innkjøp. Vi skal ha et godt arbeidsmiljø med respekt og omtanke for hverandre. Vi skal dele av vår kompetanse med lokalsamfunnet blant annet ved å besøke skoler med økonomiundervisning, arrangere kundekvelder med ulike temaer, og bidra med innsikt om samfunns- og næringsutvikling i vårt markedsområde. I tillegg skal vi spre kunnskap og bidra til holdningsskapende arbeid innenfor bærekraft og samfunnsansvar.

FNs prinsipper for ansvarlig og bærekraftig bankvirksomhet

20. mai 2020 ble Aurskog Sparebank anerkjent som medlem av finansinitiativet til FN, UN Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI). UNEP FI er en global organisasjon for samarbeid mellom FN og finanssektoren.

Å signere FNs prinsipper for ansvarlig og bærekraftig bankvirksomhet var en milepæl for bankens bærekraftsarbeid.

Det globale nettverket består av over 200 internasjonale banker, hvorav 14 andre norske banker (tall fra signeringstidspunktet). Sandnes Sparebank og Aurskog Sparebank er de eneste av Eika-bankene som har signert, men i september 2020 sluttet også Eika Gruppen seg til prinsippene.

Å signere prinsippene forplikter banken til å gjennomføre en grundig analyse av hvordan vår virksomhet påvirker omgivelsene rundt oss. Banken skal jobbe systematisk med bærekraft gjennom blant annet våre produkter og tjenester til privatpersoner og næringsliv, så vel som aktiviteter vi støtter opp under i lokalsamfunnet. I tillegg er vi forpliktet til å samkjøre vår virksomhet med FNs bærekraftsmål og Parisavtalen.

Signatory of:

PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING

6 PRINCIPLES

DRIVING CHANGE, REALIZING IMPACT

Alignment

Impact & target setting

Clients & customers

Stakeholders

Governance & culture

Transparency & accountability

1. **Tilpasning:** Tilpasse forretningsstrategien slik at den er i samsvar med enkeltmenneskers behov og samfunnets overordnede mål, slik det kommer til uttrykk i FNs mål for bærekraftig utvikling, Parisavtalen og i relevante nasjonale rammeverk.
2. **Påvirkning og målsetting:** Kontinuerlig øke vår positive påvirkning og redusere vår negative påvirkning på mennesker, klima og miljø som følge av aktiviteter, produkter og tjenester. Sette og publisere konkrete mål på de områdene som har størst positiv og negativ effekt.
3. **Kunder:** Må jobbe proaktivt og oppmuntre til bærekraftig virksomhet og muliggjøre aktiviteter som skaper velstand både for nåværende og fremtidige generasjoner.
4. **Interessenter:** Proaktivt samarbeide med interessenter for å nå samfunnets overordnede mål.
5. **Styring og kultur:** For å nå målene for ansvarlig og bærekraftig bankvirksomhet, må banker implementere effektive styringsverktøy og en kultur for bærekraftig virksomhet.
6. **Åpenhet og ansvarlighet:** Med jevne mellomrom gjennomgå vår individuelle og kollektive implementering av prinsippene, og være åpne om og ta ansvar for vår positive og negative påvirkning på samfunnets overordnede mål.

Miljøfyrtårnsertifisering

20. oktober 2020 ble banken kontorer miljøsertifiserte som Miljøfyrtårn.

Miljøfyrtårn er et anerkjent og effektivt verktøy for sertifisering og miljøledelse, som hjelper virksomheter å lykkes med grønn omstilling. Gjennom et digitalt system får virksomhetene konkrete verktøy for å jobbe målrettet med å forbedre miljøprestasjoner innen områdene arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport.

Sertifikatet Miljøfyrtårn er Norges mest brukte sertifikat for virksomheter som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar. Over 6.900 virksomheter er sertifisert som Miljøfyrtårn – fra små og mellomstore enkeltvirksomheter, til store konsern og kommuner. Med tilpassede kriterier for over 80 ulike bransjer, gjør Miljøfyrtårn bærekraft konkret og lønnsomt.

Sertifiseringen som Miljøfyrtårn gir gode forutsetninger for å bidra til å oppnå flere av FNs bærekraftsmål. For bankens del bidrar miljøfyrtårnsertifiseringen til bærekraftsmål nummer 3 – god helse, 7 – ren energi for alle, 11 – bærekraftige byer og samfunn, 12 – ansvarlig forbruk og produksjon, og 13 – stoppe klimaendringene.

Gjennom sertifiseringen forplikter banken seg til å levere en årlig klima- og miljørapport som viser virksomhetens påvirkning på indre og ytre miljø, samt sette opp en handlingsplan for kommende års arbeid. Rapportene vil tilgjengeliggjøres på bankens nettside.

Arbeid med FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Målene ble vedtatt av FNs medlemsland i 2015. Bærekraftsmålene består av 17 mål, og 169 delmål. Målene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. Målene gjelder for alle land, og for måloppnåelse kreves felles innsats fra myndigheter, næringsliv, sivilsamfunn og akademia. Som bank har vi påvirkning på de fleste av FNs bærekraftsmål.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Sammen med andre vestlige land skårer Norge godt på de fleste av de globale indikatorene for bærekraftig utvikling. Norge er et velordnet samfunn med høyt inntektsnivå, gode offentlige tjenester og små forskjeller mellom folk. Vi skårer dårligere på bærekraftsmålene om klimautslipp og ressursbruk. Selv om bærekraft er høyt oppe på agendaen i Norge gjenstår det fremdeles mye før bærekraftsmålene er nådd, om de noen gang blir det fullt ut. FNs mål er at klimaendringen skal stoppes innen 2030. Det betyr at det bare er 10 år igjen. Skal vi nå disse målene globalt vil det kreve utstrakt nasjonalt og globalt samarbeid.

Gjennom interne arbeidssamlinger og gode diskusjoner i ledelsen har banken valgt ut tre av FNs bærekraftsmål som de prioriterte målene for vår virksomhet. Mål 4, 8 og 11; god utdanning, anstendig arbeid og økonomisk vekst, og bærekraftige byer og samfunn. I tillegg ser vi på tre av de andre bærekraftsmålene som spesielt viktige for bankens arbeid. Mål 3, 5 og 17; god helse, likestilling mellom kjønnene, og samarbeid for å nå målene.

Dele kompetanse med lokalsamfunnet

Mål 4: Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle.

God utdanning gir selvstendighet og mulighet for å forsørge seg selv, og er et kraftfullt verktøy for sosial mobilitet og utjevning. Norge har et høyt utdanningsnivå. De aller fleste barn i Norge fullfører tiårig obligatorisk grunnskole og går direkte til videregående opplæring. Frafallet i videregående er imidlertid relativt høyt, særlig blant gutter.

Banken er en kompetansebedrift og bankens medarbeidere har mye kunnskap som er relevant for lokalsamfunnet. Vi har mye spesialkompetanse som mange andre i lokalsamfunnet ikke nødvendigvis har. Derfor er en viktig del av vårt samfunnsansvar å dele kompetanse med lokalsamfunnet. Det gjør vi blant annet ved å besøke skoler, arrangere kundekvelder, dele innlegg på nett, og delta i ulike forum.

300-400 SKOLEELEVER

God og relevant utdanning er avgjørende for høy sysselsetting, bærekraftig økonomisk vekst og for å bekjempe fattigdom. Alle elever skal blant annet tilegne seg kompetanse for å kunne fremme bærekraftig utvikling. Kunnskap om personlig økonomi er en grunnleggende ferdighet, og er ett av temaene som historisk har fått for lite oppmerksomhet i skolens læreplaner. Manglende kunnskap om personlig økonomi er kostbart for samfunnet. Nå har temaet gjennom fagfornyelsen fått større oppmerksomhet i læreplanene fra høsten 2020.

Digitaliseringen av finansielle tjenester gjør at det blir enklere og raskere å foreta økonomiske valg. Men kunnskapsbehovet blir ikke mindre av digitaliseringen, snarere tvert imot. Finansnæringen spiller en viktig rolle i å heve kunnskapsnivået i befolkningen.

Banken har i mange år engasjert seg for å øke kunnskapsnivået til ungdom om personlig økonomi. Banken samarbeider med Ungt Entreprenørskap (UE) og møter hvert år flere hundre skoleelever gjennom ulike tiltak på skoler. Banken har i dag partnerskapsavtaler med Aursmoen skole og Runni ungdomsskole. Partnerskapsavtalen forplikter banken til hvert år å besøke skolens 10. klassinger med opplæring i personlig økonomi. Til opplæringen bruker banken undervisningsopplegget *Økonomi og karrierevalg* som er utarbeidet av UE. Banken har tidligere hatt partnerskapsavtaler og gjennomført skolebesøk ved Allergot ungdomsskole, Nordby ungdomsskole og Nes videregående skole.

Ansatte i banken deltar som jurymedlemmer på flere av UE sine skolearrangementer i løpet av et år, spesielt i Aurskog-Høland kommune. For 8-klassinger arrangeres det innovasjonscamp og for 9-klassinger elevbedriftsmesser. I tillegg deltar banken årlig som juryleder og prisutdeler for kategorien beste profilering under fylkesmessen for elev- og ungdomsbedrifter i Viken fylke (tidligere Akershus).

Banken deltar også i Finans Norges nettverk for personlig økonomiopplæring i skolen, Skolemeny. I løpet av skoleåret 2019/2020 ga 350 «lærere» i Skolemenynettverket økonomiopplæring til over 114.000 elever i barne-, ungdoms- og videregående skole. Felles for alle deltakerne i Skolemenynettverket er et ønske om å bidra til at unge skal unngå betalingsproblemer og bli bedre økonomiplanleggere. I tillegg ønsker nettverket å gi lærere kunnskap, inspirasjon og hjelpemidler til undervisningen. Nettverket består av Skatteetaten, Finansforbundet, Forbrukertilsynet, NRK skole, SIFO, UE, AksjeNorge, inkassoselskaper, og mange banker.

DELE KUNNSKAP MED LOKALSAMFUNNET

Hvert år arrangerer banken flere kundearrangementer for å dele av vår kompetanse med lokalsamfunnet. På kundearrangementene gjennomgås ulike temaer, for eksempel kvinner og sparing, sikkerhet og svindel, arv og testament, eller boligkjøp. Banken arrangerer også ulike temakvelder for spesielle kundegrupper hvert år, som for eksempel egenkapitalbevisiere, investorkunder eller bedriftskunder. I tillegg er banken ute på bedriftsbesøk med presentasjon for bedriftens ansatte eller samarbeidspartnere. Det benyttes ofte eksterne foredragsholdere på kundekveldene i tillegg til presentasjon fra ansatte i banken, for eksempel foredragsholdere fra Eika Gruppen, Eika Kapitalforvaltning eller advokatkontorer.

Det er fremdeles et stort kapitalgap mellom kvinner og menn i Norge. Menn tjener mer og sparer mer. Under halvparten av alle kvinner sparer til egen pensjon, og menn eier også majoriteten av de private aksjeverdiene på Oslo Børs. Gjennom god opplæring og holdningsskapende arbeid er dette noe vi jobber for å endre. Vi har arrangert egne kundekvelder for kvinner med sparing og pensjon som temaer, og vi legger jevnlig ut innhold i sosiale medier om tematikken.

I januar 2020 arrangerte banken et meget vellykket arrangement med temaene sikkerhet og svindel på nett. Arrangementet ble raskt fulltegnet med over 120 deltagere. Vi hadde planlagt en rekke kundearrangementer i 2020, men som følge av korona-situasjonen måtte arrangementene avlyses. Kundearrangementer kommer til å bli en viktig del av bankens jubileumsmarkeringer i 2021.

NETTSIDE OG SOSIALE MEDIER

Aurskog Sparebank skal bidra til at kundene tar smarte og gode økonomiske valg. Vi bidrar til dette ved å dele vår kunnskap med innlegg på vår nettside og i sosiale medier, samt i bankens markedsføring av produkter og tjenester. Banken går aktivt ut og fronter viktige temaer knyttet til ulike økonomiske situasjoner. Det siste året har vi jobbet spesielt mye med sikkerhet på nett og forebygging av svindel.

Aurskog Sparebank

– stor nok for folk flest

8 ANSTENDIG ARBEID
OG ØKONOMISK
VEKST

Anstendig arbeid og økonomisk vekst i lokalsamfunnet

Mål 8: Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Gjennom de siste tiårene har Norge hatt høyere økonomisk vekst og lavere ledighet enn de fleste andre industriland. Gode og forutsigbare rammebetingelser for næringslivet, et fleksibelt arbeidsmarked og balansert samarbeid mellom arbeidslivets parter har understøttet denne utviklingen. Tilgang til kapital og velfungerende kapitalmarkeder er en forutsetning for vekst, omstilling og innovasjon. I Norge fungerer kapitalmarkedene i hovedsak godt, og finansforetakene er solide og likvide. Fremveksten av sirkulærøkonomi har tiltatt de siste årene. En sirkulær økonomi er viktig for å bidra til å beskytte miljøet, redusere klimagassutslipp og sikre bærekraftig produksjon.

Sparebanken er en viktig brikke i lokalsamfunnet. Banken finansierer boligdrømmer og næringsliv, trykker sparepenger, forsikrer hus og hjem og tilbyr betalingstjenester. Banken skal i tillegg stimulere til bruk av bank- og forsikringstjenester for alle. Aurskog Sparebank har god soliditet og likviditet og bankens egenkapitalbevis holder seg stabilt godt på Oslo Børs.

Sammen med fem andre banker på Romerike har banken kjøpt utvikling av en rapport over bosteds- og næringsutviklingen på Romerike fra Telemarksforskning. Planen er å arrangere en større konferanse i samarbeid med de andre bankene hvor vi ser på de økonomiske utsiktene for markedsområdet for det kommende året. Konferansen har blitt kalt Økonomisk Utsyn Romerike og skulle arrangeres for første gang i 2020, men måte avlyses på grunn av koronapandemien. Data fra rapporten vil vi dele med presse, kommuner og næringsliv for å sette fokus på utviklingen i regionen vår.

LOKALE ARBEIDSPLASSE

Bærekraftig velstandsvekst fordrer at så mange som mulig deltar i arbeidslivet. Banken bidrar med lokale arbeidsplasser både i egen virksomhet, og ved å finansiere lokalt næringsliv som skaper arbeidsplasser. Høy sysselsetting er det viktigste virkemidlet for å forebygge varig lavinntekt og øke inntektene i lavinntektsgrupper. Sysselsetting sikrer den enkelte inntekt og er en forutsetning for finansiering av velferdsordninger, som sammen med progressiviteten i skattesystemet bidrar til å jevne ut forskjeller både i lokalsamfunnet og samfunnet for øvrig.

Sammen med kunder og samarbeidspartnere ønsker banken å tilrettelegge for entreprenørskap og gründervirksomhet, innovasjon og nye arbeidsplasser i lokalsamfunnet. Ved å samarbeide med Ungt Entreprenørskap, som jobber for å utvikle barn og unges kreativitet, skaperglede og tro på seg selv, bidrar banken med å legge til rette for entreprenørskap tidlig. Banken var en av grunnleggerne av Årnes Næringsssenter som jobber for å fremme nyskaping ved blant annet å tilrettelegge for åpne kontorfellesskap med ulike bransjer og tilgjengelige kontorplasser for gründere.

Sammen med Aurskog-Høland kommune og Høland og Setskog Sparebank bidrar banken til Sparebankenes Næringsfond i Aurskog-Høland. Næringsfondet ble opprettet av bankene i 2001. Bankene bidrar med midler til fondet årlig, mens kommunen står for saksbehandling og administrasjon. Fondet er etablert for å motivere til nyetableringer og videreutvikling av næringslivet i kommunen. Virksomheter søker om tilskudd fra fondet, søknadene gjennomgås, og utbetalinger gjøres i henhold til fastsatte vedtekter.

INTERNE FORHOLD

Aurskog Sparebank skal være en attraktiv arbeidsgiver med engasjerte og kompetente medarbeidere som opplever å ha god balanse mellom arbeid og fritid. I banken oppfattes arbeidsmiljøet som svært godt. Medarbeiderundersøkelse er en viktig måleparameter på de ansattes trivsel på arbeidsplassen. I 2020 ble engasjementsscoren fra undersøkelsen 85, på en skala fra 0 til 100, noe som anses som høyt. Medarbeiderundersøkelse gjennomføres minimum hvert annet år, og resultatene blir fulgt opp både i plenum og i den enkelte avdeling.

Aurskog Sparebank har nulltoleranse for alle former for diskriminering. Alle medarbeidere skal ha like muligheter, uavhengig av alder, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, legning, religion, livssyn eller funksjonsevne. Ingen form for trakassering skal forekomme. Banken feirer Pride, og jobber for likestilling og kvinners stilling i samfunnet både internt i virksomheten, og eksternt ved blant annet å stille krav til samarbeidspartnere, og dele av vår kompetanse med lokalsamfunnet.

Helse og fysisk aktivitet er også viktig for de ansattes trivsel og velvære. Banken ønsker å legge til rette for at medarbeiderne kan holde seg i god fysisk form. Tilrettelegging for fysisk aktivitet er et tiltak som skal bidra til å redusere sykefravær samt gi økt personlig trivsel og velvære. I tillegg til å tilrettelegge og oppfordre til fysisk aktivitet jobber banken målrettet med andre tiltak for å forebygge sykefravær.

KUNDENE ETTERSPØR GRØNNE PRODUKTER

I 2020 har vi intensivert arbeidet med å integrere bærekraft i bankens forretningsområder, spesielt i bankens utlånsvirksomhet. Banken erfarer at det er behov for å bevisstgjøre kunder med hensyn til å vurdere og forstå bærekraftsrisiko, spesielt bedriftskunder. Ansvarlig kredittgivning og grønne produkter er områder hvor banken har påvirkningsmulighet på klima- og miljømessige forhold ved å stille krav og styre kapital i en bærekraftig retning. Banken skal være en sparringspartner og positiv bidragsyter til kundenes omstilling og grønne investeringer.

Kreditt er bankens bærende forretningsområde. Bedriftsmarkedet står for ca 25 % av bankens samlede utlån, og det er derfor nødvendig at banken stiller krav til kundenes virksomhet. Kundene skal drive sin forretning i samsvar med gjeldende lover og forskrifter som inkluderer miljøhensyn og menneskerettigheter.

Ved vurdering av lånesøknader fra næringsdrivende er ett sett av vurderingskriterier knyttet til bærekraft. Det skal dokumenteres at banken har vurdert låneprosjektets klima- og miljøpåvirkning, samt fysisk risiko og overgangsrisiko for prosjektet og kunden. Det skal også kommenteres om kunden har en beredskapsplan knyttet til miljømessige forhold. Kredittvurdering og rådgivning som dette, krever at de ansatte i banken har tilstrekkelig og riktig kompetanse på området. Intern kompetanseheving er et kontinuerlig arbeid.

Det innenlandske bankmarkedet er preget av sterk konkurranse. For å vinne frem i kampen om kundene må sparebanken ha konkurransedyktige produkter som stimulerer til klima- og miljøsmart adferd blant kunder. Vår bank tilbyr en rekke grønne produkter til både person- og bedriftskunder. Produktene skal kontinuerlig videreutvikles for til enhver tid å være relevante i markedet. Vi kommuniserer til våre kunder at vi har disse produktene, og vi opplever at kunder etterspør dem. Til personkunder tilbyr vi grønne boliglån, grønne billån og bærekraftige spare- og investeringsprodukter. Til bedriftskunder tilbyr vi grønne næringslån til prosjekter som har fokus på miljø og bærekraft, og som vurderer å utføre energibesparende tiltak eller å investere i ny miljøvennlig teknologi.

74 % AV LÅNESAKER SIGNERES DIGITALT

Antall digitale lånesøknader, elektroniske signeringer av lånedokumenter og elektroniske tinglysninger av pantsettelser øker for hvert år. I 2019 ble 59 % av bankens lånesaker på personmarkedet signert elektronisk, mens andelen for 2020 hadde steget til 74 %.

Med digitale prosesser sparer både kunden og banken tid, lån kan utbetales raskere og låneprosessene oppleves som mer smidige av kundene. I tillegg reduseres bruken av fysiske dokumenter og utskrifter i låneprosessen, noe som reduserer mengden papir banken forbruker. I forbindelse med lånesøknader innhentes nå all dokumentasjon fra kunden elektronisk. Dette har bidratt til store besparelser i både tids- og papirforbruk.

I tillegg til digitale lånesøknader har banken digitale salgsløsninger for andre produktområder på bankens nettside og i mobilbanken. Kunden kan kjøpe og endre både forsikringer og spareavtaler, bestille kredittkort, og ta opp smålån. Det digitale salget øker for hvert år. Spesielt andelen av kunder som endrer på aktive avtaler via digitale løsninger.

82 KUNDEOPPLEVELSESIINDEKS (KOI)

Fornøyde kunder er viktig. Bankene gjennomfører en kundeundersøkelse annet hvert år. I 2019 ga personkundene Aurskog Sparebank 82 i score på en skala fra 0 til 100 for kundeopplevelse. Kundene var spesielt godt fornøyde med bankens kundeoppfølging, og gjennomføringen av kundemøter med langsiktig planlegging av kundens økonomi som tema. Vi jobber kontinuerlig for å forbedre kundeopplevelsen.

I september 2020 gjennomførte EPSI kundetilfredshetsmåling mot bedriftskunder i alle bankene i det norske markedet. Eika-bankene ble vinnerne i undersøkelsen med en score på 73,5 på en skala fra 0 til 100.

BANK SOM BRYR SEG I KREVENDE TIDER

Koronapandemien og innføringen av strenge smitteverntiltak har gitt behov for ekstraordinære tiltak i finans- og pengepolitikken i år. Norges Bank satte styringsrenten ned til null, og det er satt inn tiltak over statsbudsjettet med et omfang uten sidestykke i norsk moderne historie. Tiltakene er midlertidige og skal fases ut etter hvert som usikkerheten og den økonomiske situasjonen normaliseres. De økonomiske tiltakene har vært kraftfulle. Staten har samlet sett kompensert for store deler av inntektsbortfallet i privat sektor og dermed forhindre konkurser og negative ringvirkninger i økonomien. Tiltakene har begrenset skadeomfanget for norsk økonomi, og øker samtidig muligheten for at Norge kan komme styrket ut av krisen på lang sikt.

Når samfunnet stengte ned i mars var det mange kunder som hadde behov for at banken var lokal og nær. Ved usikkerhet ønsker mange kunder å ha en dialog med banken, og det var viktig for oss å møte de forventningene. Bankene bidro med avdragsfriheter både for personkunder som ble permitterte fra jobben, og for bedriftskunder som måtte stenge ned virksomheten eller ble rammet på annen måte. Bankene satte ned rentene i takt med rentenedsettelsene til Norges Bank, og fremskyndet rentenedsettelse for å hjelpe kundene i en økonomisk utfordrende tid. Når samfunnet igjen er på vei tilbake til normalen skal bankene bidra til å stimulere til aktiviteter og økonomisk vekst i lokalsamfunnene.

11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG SAMFUNN

Bærekraftige lokalsamfunn

Mål 11: Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.

I Norge har de fleste tilgang til tilfredsstillende boliger, godt drikkevann, velfungerende avløp, offentlig transport og pålitelig energiforsyning. Norge har relativt lav kriminalitet og er gjennomgående et trygt samfunn. Regjeringen har som mål å videreutvikle attraktive, levende og inkluderende byer og lokalsamfunn som fremmer livskvalitet og verdiskapning. Aurskog Sparebank er opptatt av at våre lokalsamfunn skal være gode steder å bo og leve. Banken ønsker å bidra til gode og sunne oppvekstvilkår for barn og ungdom.

Et viktig tiltak for å sikre gradvis utjevning av forskjeller er å stimulere til at flere kan eie sin egen bolig. Mer enn 80 % av Norges befolkning bor i boliger de selv eier, og de aller fleste bor godt og trygt. Gjennom et godt tilbud om boliglån, også førstehjemslån til unge boligkjøpere, bidrar banken til at de som har økonomiske forutsetninger til å ta opp boliglån har mulighet til det.

INKLUDERING OG UTENFORSKAP

Inkludering er viktig for psykisk helse og for livskvalitet. Banken samarbeider med frivillighetssentralene i lokalsamfunnene med ulike aktiviteter, blant annet med arrangementet Julaften for alle i Aurskog-Høland kommune. Flere av bankens ansatte er engasjert som dag- og nattravner i samarbeid med de ulike Frivillighetssentralene i våre lokalsamfunn.

I Aurskog-Høland har en privatperson startet foreningene Julehjelpen og Bursdagshjelpen for å hjelpe de som av økonomiske årsaker har vanskeligheter med å lage en hyggelig julefeiring, eller bursdagsfeiring for barna. Banken støtter dette viktige arbeidet for inkludering og mindre ulikhet i lokalsamfunnet.

Noen barn faller dessverre ut av aktivitet på grunn av familiens økonomiske utfordringer. All aktivitet koster noe, selv lavterskelaktiviteter. Noen idrettslag merker dette særlig, ved at familier ikke er i økonomisk stand til at barna kan delta i breddeaktiviteter. Flere kommuner har etablerte støtteordninger for å bidra i slike situasjoner. I Aurskog-Finstadbru Sportsklubb opplevde de for noen år siden at dette skjedde med flere barn. Sammen med idrettslaget tok banken tok grep og opprettet *AFSK Støttefond* hvor familier kan søke om å få dekket kostnaden for medlemskap og treningsavgifter.

I et lokalsamfunn er det tradisjonelt mange tilbud innen sport og idrett. Men ikke alle ønsker å drive med idrett, derfor er det viktig å støtte andre tiltak slik at flest mulig i lokalsamfunnet blir inkludert og har et tilbud å delta på. Banken støtter blant annet mange ulike kulturelle aktiviteter og arrangementer, skolekorps, teaterlag, kor, skytterlag, bueskyting, jeger- og fiskerforeninger, speiderforeninger, bygdeungdomslag, e-sport, sjakk, bridge, pensjonistforeninger og mye mer.

Banken har bidratt med støtte til flere prosjekter i lokalsamfunnet som tilrettelegger for turstier og aktivitetsområder slik at personer med nedsatt funksjonsevne, eldre, barn og ungdom kan komme seg ut i skog og mark og til grøntarealer i sentrumsområder. Blant annet ved å bidra med økonomisk støtte ved byggingen av Generasjonsparken på Aur Prestegård, sykkelløype ved Dragsjøhytta, Høieparken på Årnes, og etablering av tursti fra Neskollen til Hvamsetra og nytt prosjekt for sansehage ved Aurskog sykehjem.

HOLDNINGSSKAPENDE ARBEID

Aurskog Sparebank skal bidra til at kundene tar smarte og gode økonomiske valg. Vi bidrar til dette ved å dele vår kunnskap med lokalsamfunnet og aktivt gå ut å fronte viktige temaer knyttet til ulike økonomiske situasjoner. Det siste året har vi jobbet spesielt mye med sikkerhet og forebygging av svindel slik at folk kan føle seg trygge på nett.

Vi skal være kundens rådgiver og sparringspartner ved de store hendelsene i livet. Det skal være trygt å komme til banken for å snakke om ulike økonomiske problemstillinger. Vi skal være ved kundens side gjennom hele livet – når kunden går fra barn til ungdom, ungdom til voksen, inngår samboer- eller ekteskap og etablerer familie eller bedrift. På samme måte skal banken også være ved kundens side i utfordrende tider.

Bruk, gjenbruk og transformasjon av eksisterende produkter er viktig i et klimaperspektiv. De yngre generasjonene i samfunnet har andre interesseområder og holdninger enn eldre generasjoner: de er i større grad opptatt av bærekraft. Flyskam, sirkulærøkonomi, matsvinn, gjenbruk og redesign er sentrale begreper. Det er viktig at vi lærer av denne generasjonen og lar de forme virksomheten vår og de produkter og tjenester vi tilbyr. For å være i tiden og speile kundene våre har banken blant annet ansatt to traineer høsten 2020. Våre yngste medarbeidere skal snakke mer med de unge kundene våre, og dele av sin kompetanse med lokalsamfunnet.

Ansvarlighet i egen drift og holdningsskapende arbeid for å gjøre lokalsamfunnene mer bærekraftige ved blant annet å tenke gjennom hvordan man forbruker er viktig. Gjennom miljøsertifisering av bankens kontorer jobbes det blant annet med reduksjon av avfall, transport og energiforbruk. Og så langt det lar seg gjøre skal banken kjøpe inn produkter og tjenester lokalt og bærekraftig.

Banken har gjort flere tiltak for å spare energi i sine kontorer. Det er montert sparepærer og LED-lys, bevegelsessensorer i ganger, garderober og toaletter. Ventilasjonsanlegget skruer seg ned på kveld, natt og i helg. Banken kildesorterer avfall, både virksomhetens eget avfall og medarbeidernes avfall. Det siste året har banken redusert antall fysiske møter mellom bankens kontorer og allmøter for alle ansatte. Antall møter som gjennomføres er nok det samme som tidligere, men nå benyttes det digitale verktøyet Teams i større grad. Verktøyet brukes også til møter med kunder eller samarbeidspartnere. Bankens ansatte oppfordres til å samkjøre ved fysiske møter og til å redusere kjøring mellom kontorer.

Banken skal bidra til å gjøre det enklere for kunder og lokalsamfunn å lykkes i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn. Vi skal være med på å stimulere til lokal innovasjon og utvikling. Samarbeid må til dersom vi skal klare å omstille oss til et lavutslippssamfunn og nå målene i Parisavtalen.

Bærekraft i daglig drift

Arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking av penger tjent på kriminell virksomhet eller finansiering av terrorvirksomhet, er en del av finansnæringens samfunnsoppdrag. Bankene skal blant annet sørge for at næringen ikke utnyttes til ulovlige forhold gjennom våre produkter og tjenester. Dette er et krevende og svært viktig arbeid. Bankens medarbeidere skal aktivt jobbe for å avdekke, forebygge og rapportere transaksjoner som er knyttet til hvitvasking, terrorfinansiering eller utbytte fra andre straffbare forhold.

Finanstilsynet gjennomførte høsten 2019 et dokumentbasert tilsyn overfor alle banker om etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket.

Bankens policy for antihvitvaskarbeid gir oversikt over bankens overordnede retningslinjer, herunder krav og rammer, knyttet til risiko for hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd. Håndteringen av disse risikoene er en del av operasjonell risiko. Risikoen omfatter konsekvensene for å bli utnyttet av kriminelle ved å bidra til å legalisere utbytte fra straffbare handlinger, bistå terrorister med å tilgjengeliggjøre midler til finansiering av terror, eller bistå med å tilgjengeliggjøre eller skjule midler for personer som er underlagt sanksjoner.

Policyen understreker at alle lovkrav skal overholdes gjennom ulike prosesser som kundetiltak, elektronisk transaksjonsovervåkning, sanksjonsregelverk og prosedyrer for internkontroll. Banken har en egen antihvitvaskingsansvarlig. Det blir årlig utarbeidet en risikovurdering for hvitvasking og terrorfinansiering, med tilhørende risikoreduserende tiltak. Vurderingen gjennomgås i ledelsen før den blir behandlet av styret. Banken gjennomfører faste internkontrolltiltak for å sikre tilfredsstillende etterlevelse av viktige krav i regelverket. Bankens internrevisor gjennomgikk bankens arbeid på området i 2020.

Alle bankens ansatte, herunder styret, gjennomgår tilpasset opplæring om hvitvaskings- og sanksjonsregelverket og virksomhetens risikovurdering. Styret og ledergruppe ble sist kurset i oktober 2020. Oppdatert informasjon om hvitvaskingsarbeid gis fortløpende, og alle ansatte skal gjennomføre grunnleggende opplæring årlig.

Temaet settes også på agendaen i vår dialog med kundene. Særlig sosiale medier og bankens nettside brukes aktivt for å kommunisere med kundene om dette. Banken arrangerer i tillegg kundearrangementer med hvitvasking, svindel og sikkerhet som tematikk, senest i januar 2020.

Etiske retningslinjer og anti-korrupsjon

Aurskog Sparebank har etiske retningslinjer som presiserer hvilke forventninger og krav banken stiller til medarbeidernes handlemåte og opptreden. Retningslinjene gjelder for alle bankens ansatte og ansatte i datterselskap, samt medlemmer av bankens styre.

Etikk er en integrert del av alle bankens beslutningsprosesser, herunder også hvilken rolle banken skal spille i lokalsamfunnet. Banken er avhengig av tillit fra kunder, investorer, eiere, myndigheter, og samfunnet for øvrig for å kunne utføre sin forretningsvirksomhet og samfunnsansvar. Alle ansatte og tillitsvalgte som er involvert i bankdriften, og som identifiseres som en representant for banken, skal utvise en adferd som er forenlig med bankens etiske retningslinjer og bankens verdier. Medarbeiderne skal i tillegg ha et bevisst forhold til hvordan privat adferd kan påvirke tilliten til banken.

Alle kundeansvarlige i banken er autorisert via Finansnæringens autorisasjonsordninger. Etikk er en integrert del av autorisasjonsordningene. Alle kundeansvarlige må årlig oppdatere sine autorisasjoner.

Bankens ansatte etterlever bransjenormen *God Skikk ved rådgivning og annen kundebehandling*. Rådgivningen skal være ansvarsfull og i tråd med hver enkelt kundes økonomiske situasjon. Kunden skal ikke gis råd som ikke er forening med kundens interesse eller økonomiske bæreevne.

Korrupsjon setter langsiktig verdiskaping i fare og skaper mistillit til systemene i samfunnet. Banken har nulltoleranse for korrupsjon. Alle medarbeidere må hvert år gjennomføre e-læringskurs i antikorrupsjon.

Personvern, data- og informasjonssikkerhet

En bank behandler store mengder personopplysninger, både sensitive og mindre sensitive. Det er avgjørende for å beholde tilliten hos kundene og i samfunnet for øvrig at vi behandler slike opplysninger på en forsvarlig måte. Dette er en av bankens aller viktigste oppgaver. Banken skal sikre nødvendig konfidensialitet, integritet og ha fokus på personvern i all kundebehandling.

Ny personopplysningslov og -forskrift trådte i kraft sommeren 2018. Det nye regelverket implementerte GDPR i Norge. Gjennom det nye regelverket er personopplysninger gitt et spesielt godt vern.

Det er gjort et betydelig arbeid for å sikre at banken behandler personopplysninger på en forsvarlig måte. Banken har flere styrende dokumenter for behandling av personopplysninger. Alle ansatte har fått opplæring om bankens og medarbeideres taushetsplikt, og har signert erklæring om taushetsplikt. Banken har et eget personvernombud som skal sørge for at alle som er involvert i behandling av personopplysninger gis kontinuerlig informasjon og opplæring i regelverk som gjelder for slik behandling, samt bankens policyer og rutiner på området.

På bankens hjemmesider er det en egen side om personvern. Her er personvernerklæringen publisert, og kontaktinformasjon til personvernombudet er lett tilgjengelig.

Internrevisor gjennomførte i første halvår 2019 en vurdering av bankens behandling av personopplysninger. Revisor ga banken gode tilbakemeldinger på det arbeidet som gjøres.

Bankens IT-systemer er fullintegrert mot Eika, som ivaretar datasikkerheten for alle bankene i Eika-alliansen gjennom et omfattende regelverk. Danske SDC benyttes av Eika som dataleverandør av våre kjernesystemer. Bankens IT- og sikkerhetsansvarlig er ansvarlig for å følge opp leverandører i henhold til bankens IKT-forskrift. Banken foretar løpende kontroll og vurdering av risiko av sine leverandører. Rutinene er beskrevet i bankens IT-policy. Bankens IT- og sikkerhetsansvarlig har i tillegg et overordnet ansvar for å definere føringer og rammer for informasjonssikkerhet i banken, samt følge opp risiko og etterlevelse knyttet til informasjonssikkerhet.

Ansvarlig finans

Ansvarlig kredittgivning, grønne produkter, og ansvarlig kapitalforvaltning er områder hvor banken har størst påvirkningsmulighet på klima- og miljømessige forhold ved å stille krav og styre kapital i en bærekraftig retning. Banken skal være en sparringspartner og positiv bidragsyter til kundenes omstilling og grønne investeringer.

Kredittgivning

Kreditt er bankens bærende forretningsområde. Bedriftsmarkedet står for ca 25 % av bankens samlede utlån, og det er derfor nødvendig at banken stiller krav til kundenes virksomhet. Kundene skal drive sin forretning i samsvar med gjeldende lover og forskrifter som inkluderer miljøhensyn og menneskerettigheter.

Bankens næringslivskunder er fordelt på mange sektorer. Banken finansierer lokalt næringsliv med primært små og mellomstore bedrifter. Hovedvekten av bankens bedriftskunder driver innen omsetning og drift av fast eiendom, bygge- og anleggsvirksomhet, og forretningsmessig tjenesteyting. Det følger av bankens kredittpolicy at banken ikke skal ha kredittengasjementer med kunder som har vesentlig virksomhet innenfor olje, shipping, fiskeri, pub- og restaurantdrift eller hotelldrift. Unntak kan gjøres av lokale hensyn etter særskilt vurdering, eller hvor banken har god relasjon til kunden fra før. Banken er heller ikke involvert i bransjer som er etisk problematisk, så som våpen, pornografi eller tobakk.

Ved vurdering av lånesøknader fra næringsdrivende er ett sett av vurderingskriterier knyttet til bærekraft. Vurderingskriteriene er beskrevet i et eget dokument *bærekraft og kredittvurderinger* som alle kundeansvarlige skal følge. I kredittsaken skal det dokumenteres at banken har vurdert låneprosjektets klima- og miljøpåvirkning, samt fysisk risiko og overgangsrisiko for prosjektet og kunden. Det skal også kommenteres om kunden har en beredskapsplan knyttet til miljømessige forhold. Dersom en kunde ikke har slik plan, og banken vurderer at det bør denne kunden ha, skal bankens kundeansvarlig gjennom sin rådgivning og sine samtaler med kundene forsøke å påvirke kunden til å iverksette slikt arbeid. Konsekvensen kan være at banken må si nei til kundens prosjekt dersom anmodningen ikke følges av kunden. Kredittvurdering og rådgivning som dette, krever at de ansatte i banken har tilstrekkelig og riktig kompetanse på området. Intern kompetanseheving er et kontinuerlig arbeid.

Grønne produkter

Det innenlandske bankmarkedet er preget av sterk konkurranse. For å vinne frem i kampen om kundene må sparebanken ha konkurransedyktige produkter som stimulerer til klima- og miljøsmart adferd blant kunder. Vår bank tilbyr en rekke grønne produkter til både person- og bedriftskunder. Produktene skal kontinuerlig videreutvikles for til enhver tid å være relevante i markedet. Vi kommuniserer til våre kunder at vi har disse produktene, og vi opplever at kunder etterspør dem.

Grønne boliglån

Vi tilbyr våre personkunder grønne førstehjemslån, boliglån og fleksilån. For å kvalifisere til våre grønne boliglån må boligen eller fritidsboligen tilfredsstillende følgende krav: energiklasse A eller B eller ha byggeår etter 2012. Vi tilbyr grønne boliglån ved kjøp eller nybygg av miljøvennlig bolig, oppgradering av eksisterende bolig til høyere miljøstandard, og ved miljøvennlige tiltak som utløser støtte fra Enova.

Grønne billån

Vi tilbyr grønne billån gjennom Eika Kredittbank AS. Grønt billån gis til finansiering av null-utslippsbiler. Bilen kan maksimalt være 14 år når lånet er nedbetalt.

Grønt næringslån

Vi tilbyr grønt næringslån til kunder med prosjekter som har fokus på miljø og bærekraft, og som vurderer å utføre energibesparende tiltak eller å investere i ny miljøvennlig teknologi. Grønt næringslån passer både landbrukskunder og bedriftskunder for øvrig.

Ansvarlig kapitalforvaltning

Aurskog Sparebank tilbyr kundene et bredt spekter av ulike spareprodukter. Investeringskundene har forventninger til at de fonds- og investeringsalternativer som banken tilbyr er bærekraftige. For fonds- og investeringsprodukter tilbys primært produkter som er tilrettelagt av Eika Kapitalforvaltning og Norne Securities. Begge disse selskapene har egne bærekraftmålsetninger som kommuniseres ut til kundene, eksempelvis at Eikas fond bare investerer i aksjer som også Statens Pensjonsfond Utland investerer i.

Eika Kapitalforvaltning opererer i henhold til norsk lov, og har i tillegg valgt å innrette sine investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Statens Pensjonsfond har klare retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer, og i tillegg har Eika Kapitalforvaltning valgt å ekskludere selskaper innen flere andre industrier. Reglene er beskrevet i detalj i et eget ESG-dokument som ligger tilgjengelig på banken nettside.

Norne Securities tilbyr fond forvaltet av eksterne fondsforvaltere som er underlagt streng lovgivning for å beskytte kundene og deres fondsandeler. Utover dette sikrer Norne Securities at fondsleverandørene har gode retningslinjer for samfunnsansvarlige investeringer. Norne gjennomfører i tillegg undersøkelser dersom et aktuelt fond har underliggende produkter og leveranser fra andre, slik at faktisk risiko og motpart er avklart. Kundene skal være sikre på at investeringene gir god avkastning både finansielt og samfunnsmessig.

Forvaltning av egne midler

Likviditets- og investeringspolicyen er bankens overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til bankens likviditetsrisiko og forvaltning av egne verdipapirplasseringer. Policydokumentet er vedtatt av bankens styre og styrebehandles minst årlig.

Banken skal i sine investeringer følge Eika Kapitalforvaltnings regelverk for bærekraftige investeringer. Dette innebærer blant annet at alle selskaper Statens Pensjonsfond har ekskludert utelukkes. I tillegg utelukkes enkeltbransjer, enkelte produkt- og tjenestegrupper, samt selskap med høyest karbonavtrykk.

Skatt

Skatt og avgifter fra næringslivet og privatpersoner er nødvendig for å opprettholde velferdsgodene i det norske samfunnet. Skatteunndragelser og skattekriminalitet er ikke akseptabelt.

Banken krever at alle kunder og forretningsforbindelser er åpne om sin eierstruktur og at de organiserer sin virksomhet slik at de gjenspeiler reell produksjon og verdiskapning. Bankens vil avvike kundeforholdet til kunder eller forretningsforbindelser som driver med skatteunndragelser.

Klimarisiko

Sparebanker er underlagt streng regulering, og Finanstilsynet er næringens tilsynsmyndighet. Finanstilsynet har de siste årene, på oppdrag fra Finansdepartementet, intensivert sitt tilsyn med bankenes bærekraftsarbeid. Tilsynet understreker at integrasjon av klimarisiko står høyt på tilsynsorganets agenda. Finanstilsynet har publisert flere dokumenter med rettleiding og forventninger til finansforetakenes arbeid med bærekraft, og bærekraft er tema ved tilsynets stedlige tilsyn i bankene.

TCFD-rammeverket og klimarisikorapportering

Anbefalingene fra G20-landenes *Task Force on Climate Related Financial Disclosures (TCFD)* har blitt etablert som det sentrale rammeverket for hvordan klimarisiko skal analyseres og rapporteres. Finans Norge har kommet med en veiledning til bankene om hvordan implementere TCFD-rammeverket, og rapportere på klimarisiko.

Rammeverket anbefaler at finansnæringen skal rapportere på følgende områder når det gjelder klimarisiko:

- **Styring** – beskrive virksomhetens styring av klimarelaterte trusler og muligheter
- **Strategi** – beskrive aktuelle og potensielle virkninger av klimarelaterte trusler og muligheter på virksomhetens forretninger, strategi og finansiell planlegging
- **Risikostyring** – beskrive hvordan virksomheten identifiserer, vurderer og håndterer klimarelatert risiko
- **Mål og metoder** – rapportere på metoder, mål og parametere som brukes for å vurdere og håndtere klimarelaterte trusler og muligheter

Som et ledd i arbeidet med FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet skal det gjennomføres en konsekvensanalyse av hele bankvirksomheten. I forbindelse med dette arbeidet vil TCFD-rammeverket bli gjennomgått og vurdert implementert i bankens rapportering av klimarisiko.

Utdeling av midler til samfunnsnyttige formål

En viktig del av sparebankkulturen er utdeling av midler til samfunnsnyttige formål. Samfunnsansvaret er en viktig del av bankenes virksomhet. På landsbasis delte den norske sparebanknæringen ut mer enn 2,5 milliarder kroner til kultur, idrett, frivillighet og lokal næringsutvikling i 2019.

Aurskog Sparebank deler hvert år ut betydelige beløp gjennom sponsorstøtter og gaver. Gjennom å drive banken godt og effektivt skapes verdier som kommer lokalsamfunnet til gode. At våre lokalsamfunn er gode steder å bo og leve er viktig.

Banken har vært spesielt opptatt av inkludering og av å støtte aktiviteter rettet mot barn og ungdom. At lokalsamfunnet har gode og sunne oppvekstvilkår, er svært viktig. Aktiviteter som støtter opp under folkehelse, kultur, og utenforskap er andre viktige tiltak. Vi er stolte av alle våre samarbeidspartnere som legger til rette for aktiviteter, sunne oppvekstvilkår og gode lokalsamfunn.

Ved alle søknader om støtte vurderes klima- og miljøpåvirkning ved prosjektet. Banken skal vurdere å utelukke engasjementer som kan knyttes til negativ klima- og miljøpåvirkning, og skal øke sitt engasjement i klima- og miljøvennlige prosjekter. En del av bankens budsjett for gaver og sponsorater skal hvert år prioriteres til denne type prosjekter.

Bærekraft og miljøansvar i egen drift

Aurskog Sparebank skal ha et aktivt forhold til klima- og miljøutfordringer i egen drift. Banken har jobbet aktivt med å etablere gode rutiner for internt miljøarbeid, samt holdningsskapende arbeid blant bankens ansatte i 2020.

Ett av tiltakene har vært miljøsertifisering av alle bankens kontorer. Vi er stolte av å ha gjennomgått sertifisering med godkjent resultat i oktober 2020, og bankens kontorer er nå Miljøfyrtårn. Banken forplikter seg med det til årlig å levere en miljø- og klimarapport for alle bankens kontorer. Bankens første rapporter ble levert for 2019 i forbindelse med sertifisering. Når rapportene for 2020 leveres i 2021 vil banken få et sammenlikningsgrunnlag og blant annet kunne se utviklingen i bankens miljømessige fotavtrykk. I tillegg forplikter banken seg til kontinuerlig å jobbe med ressursbesparende tiltak og en mer miljøeffektiv virksomhet ved å stille krav til egen drift, leverandører og samarbeidspartnere.

Banken har etablert en ny innkjøpsrutine i 2020 som skal sikre at varer og tjenester som kjøpes inn i størst mulig grad handles fra leverandører med fokus på klima og miljø, sosiale forhold og etisk forretningsdrift. I de tilfeller det ikke er mulig skal banken forsøke å påvirke leverandørene til å øke sitt fokus på bærekraft. De største innkjøpskategoriene til banken er innenfor IT-systemer, drift av eiendom, og markedsføring. Av bankens 20 største leverandører i 2019 var kun fire leverandører miljøsertifiserte. Banken skal jobbe aktivt for å øke andelen de kommende årene.

Signatory of:

PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING

Hovedkontor:

Aurskog
Senterveien 15
1930 Aurskog

Telefon: 63 85 44 40
E-post: firmapost@aurskog-sparebank.no
Nettside: www.aurskog-sparebank.no
Organisasjonsnummer: 937 885 644

@aurskogsparebank

@Aurskog Sparebank

Avdelingskontor:

Bjørkelangen
Bjørkeveien 12
1940 Bjørkelangen

Årnes
Rådhusgata 10
2150 Årnes

Jessheim
Trondheimsveien 84
2050 Jessheim

Sørumsand
Sørumsandveien 66
1920 Sørumsand